

Sportweddenschappen

Legaal gokken op sportwedstrijden mag nu, maar verdwijnen dan de gevaren?

sport PAGINA E10-11

ONLINE GOKKEN

Legaal gokken op sport, zijn dan alle gevaren weg?

Online gokken op Nederlandse wedstrijden gebeurde al. Vanaf 1 oktober is het legaal. Op die manier wil de overheid zicht krijgen op verslaving, witwassen en matchfixing. Toch zijn er zorgen bij sportbonden.

Door onze redacteurs
Enzo van Steenberg
en **Sam de Voogt**

Het mocht niet, veel mensen deden het toch en om het dan maar in goede banen te leiden wordt het nu legaliseerd. Vanaf vrijdag 1 oktober - mogen tien bedrijven in Nederland legaal online gokspelen aanbieden. De Kansspelautoriteit maakte deze woensdag bekend om welke bedrijven het gaat. Bij onder meer Nederlandse Loterij en Holland Casino was het feest, net zoals op Malta - waar bedrijven als NSUS en Livescore zijn gevestigd.

Honderdduizenden mensen gokken online, maar hoeveel het er precies zijn is on-

duidelijk - juist omdat het altijd illegaal was. Volgens onderzoek dat Motivaction voor Holland Casino uitvoerde, zijn er zo'n 800.000 Nederlanders die momenteel op illegale websites gokken. In hetzelfde rapport wordt geschat dat ze in Nederland dit jaar 500 miljoen euro zullen uitgeven op deze sites.

Sportweddenschappen behoren tot de populairste in hun soort, met voetbal en tennis als favorieten onder gokkers. Het Engelse sportstatistiekbureau Sportradar, dat weddenschappen monitort, liet ooit in *Voetbal International* weten dat er wereldwijd per Eredivisie duel ruim achttien miljoen euro wordt ingezet. Meer dan 160 miljoen euro per voetbalweekend. En op al die weddenschappen was eigenlijk totaal geen zicht. Of de bedrijven iets de-

den tegengokverslaving, matchfixing in de sport of witwassen, was vaak onduidelijk.

De overheid hoopt dat te veranderen met de nieuwe wet. De bedoelingen zijn goed, daarover is iedereen het eens. Toch kijken vooral sportbonden met enige angst uit naar 1 oktober. Welke voordelen heeft de wet? En wat zijn de gevaren?

De voordelen

Het grote voordeel van de nieuwe situatie, daarover bestaat weinig discussie, is dat het gokken uit de illegaliteit wordt getrokken. „Op die groep van 800.000 Nederlandse spelers hadden we geen zicht, en dat gaan we nu wel krijgen”, zegt topman

Niels Onkenhout van Nederlandse Loterij, dat onder meer achter TOTO zit. „Het is goed voor de Nederlandse consument dat er nu een volwassen sector gecreëerd wordt waar in je legaal kunt gokken, en consumenten beschermd en gemonitord kunnen worden.”

De aanbieders die nu een vergunning hebben gekregen moeten de spelers in de gaten houden. Daarom moet elke consument verplicht een account aanmaken en zich daarbij kunnen legitimeren. Aanbieders houden vervolgens hun speeltijd in de gaten en bijvoorbeeld ook hoeveel en hoe vaak een speler geld inzet. Zo moet in een vroeg stadium een patroon van excessief gokken gezien kunnen worden, waar dan weer tegen opgetreden kan worden. Bepaalde vormen van gokken blijven

In België staan online gokbedrijven al op de shirts, zoals bij **Noa Lang** van Club Brugge.

Mimoun Mahi (FC Utrecht) met een reclame-uiting van TOTO op het shirt.

verboden, zoals wedden op een gele kaart die een voetballer krijgt - dat zijn erg risicovolle gokbewegingen, omdat spelers relatief makkelijk kunnen worden overtuigd om eraan mee te doen. Ze hoeven niet eens een wedstrijd te verliezen om toch veel geld te verdienen.

De grip die de markt krijgt op de groep consumenten die toch al gokte weegt volgens Onkenhout op tegen het risico dat er een nieuwe groep spelers zal worden aangesproken, waarvan mogelijk een deel verslaafd zal raken. „Gokverslaving is ernstig, dat moeten we te allen tijde voorkomen. Ik denk dat door monitoring en ingrijpen dat aantal zal meevallen”, zegt hij.

Om al die spelers naar het nieuwe, legale aanbod te krijgen, moet er tegelijkertijd worden opgetreden tegen de illegale aanbieders. Dat gebeurde in het verleden niet altijd, maar vorige week zegde minister Sander Dekker (Rechtsbescherming, VVD) in een Kamerbrief toe dat de Kansspelautoriteit (Ksa) zal gaan handhaven. Bij de toezichthouder zijn ze daarop voorbereid, zegt een woordvoerder. „De laatste weken kwamen er telkens nieuwe collega's binnenlopen, de capaciteit is fors uitgebreid. We hebben er vertrouwen in dat we nu genoeg capaciteit hebben om de handhaving goed te kunnen uitvoeren.”

De Ksa heeft een aantal nieuwe instrumenten gekregen voor het opsporen en aanpakken van overtreders. Naast hogere boetes opleggen (600.000 in plaats van 150.000 euro) kan de toezichthouder nu financiële dienstverleners, zoals bijvoorbeeld banken, verplichten hun diensten aan illegale aanbieders te staken. Ook kunnen inspecteurs van de Ksa voortaan voorwerpen in beslag nemen en bedrijfsruimtes verzegelen voor nader onderzoek, iets waarvoor ze tot nu toe afhankelijk waren van de politie.

Een laatste bijkomstigheid is dat Nederlandse Loterij verwacht dat nu ze een vergunning voor online kansspelen hebben gekregen, hun omzet zal stijgen. „Bang voor toegenomen concurrentie zijn we niet, want die concurrentie was er al, alleen dan illegaal”, zegt topman Onkenhout. „Nu kunnen we ons aanbod van kansspelen uitbreiden, dus we verwachten stijgende omzetten.” Daarmee kan ook de wettelijk geregelde afdracht die het bedrijf doet aan de Nederlandse sport (nu ruim 45 miljoen euro), het ministerie van Financiën en achttien goede doelen toenemen, denkt Onkenhout.

De gevaren

De druk op tennissers is groot, zegt Robert-Jan Schumacher, directeur van tennisbond KNLTB. Er zijn maar weinig tennissers die makkelijk kunnen rondkomen van hun sport. Bovendien staan ze helemaal alleen op de baan en kunnen ze zelf de uitslag van hun duels beïnvloeden. Zo zijn ze altijd een potentiële prooi voor mensen die bij een gokkantoor geld inzetten op tennis en zeker willen weten dat ze veel zullen verdienen. Voor matchfixers. „Ik vind het logisch om te veronderstellen dat het gevaar op matchfixing toeneemt nu de online gokmarkt wordt openge-

FOTO:AFP

FOTO:AFP

steld. Het is simpel: er komen meer aanbieders, meer mogelijkheden om te gokken, dus ook meer kans dat mensen misbruik willen maken van het tennis”, zegt Schumacher.

Sportbonden vrezen al veel langer voor matchfixing. Deze week onthulde de NOS in een podcast nog een verdachte wedstrijd van darter Raymond van Barneveld, nadat eerder al naar buiten kwam dat er onderzoek was ingesteld naar duels van basketbalvereniging Aris uit Leeuwarden. Ondanks de verdenkingen is het in Nederland nog nooit gelukt om een matchfixer of sporter die meewerkt aan manipulatie te veroordelen. Verschillende sportbonden verwijten politie en justitie dat ze te weinig capaciteit beschikbaar stellen om het probleem aan te pakken - ze hebben er ook niet vanzelfsprekend vertrouwen in dat de Kansspelautoriteit straks doortastend kan optreden.

De nieuwe gokwet geeft sportbonden daarom een dubbel gevoel. Aan de ene kant vrezen ze, zoals de KNLTB, voor méér matchfixing. Maar er zou óók meer zicht kunnen komen op verdachte sportwedstrijden. Schumacher: „Betere detectie, dat zou echt winst zijn. Hoewel de illegale gokmarkten, in Azië bijvoorbeeld, niet in-

De nieuwe gokwet geeft de bonden een dubbel gevoel. Ze vrezen ook dat er straks meer matchfixing zal zijn

eens opdrogen nu we in Nederland een aantal aanbieders legaal laten opereren. Dat blijft een gevaar voor de sport.”

Emiel Krijt, integrity officer van NOC-NSF, denkt niet dat het verbod op bepaalde weddenschappen (op bijvoorbeeld een gele kaart) ertoe zal leiden dat deze vorm van gokken verdwijnt. Een risico, vindt hij: „Het is ook met deze wet nog steeds mogelijk om bij aanbieders in het buitenland in te zetten op eenvoudig te beïnvloeden gebeurtenissen, zoals rode en gele kaarten of de dubbele fout in het tennis. Ook is het mogelijk in te zetten op competities die onvoldoende professioneel zijn of waar het merendeel van de sporters minderjarig is. Een internationaal onafhankelijk toezichthouder op deze markt zou zeer op zijn plaats zijn.”

Het dubbele gevoel dat bij sportbonden heerst, leeft ook bij Bas Brons. Hij werkt bij de zorginstelling SolutionS en is gespecialiseerd in de behandeling van gokverslaving. Volgens Jellinek, kenniscentrum voor verslavingszorg, gokken in Nederland zo'n 8,4 miljoen mensen. Ruim 95.000 van hen worden gezien als 'risicospeler' en 79.000 mensen hebben een gokverslaving. Brons is bang dat die aantallen toenemen nu online gokken legaal

wordt gemaakt. „Een nieuwe groep aanbieders wil marktaandeel veroveren en zal dus adverteren. Dat gaat nieuwe gokkers trekken en binnen elke groep zitten mensen die kwetsbaar zijn voor gokverslaving”, zegt Brons. Hij vindt het ook een „slecht signaal” dat de overheid door de legalisering „doet alsof gokken normaal en gezond is”. Hij zou liever zien dat naar gokken hetzelfde werd gekeken als naar roken of drinken. „Je moet beschermen en informeren, maar het niet zelf aanbieden”, zegt hij. Gokverslaving is volgens Brons zeer serieus. Het kan leiden tot ernstige geld- en gedragsproblemen. Sommige gokverslaafden raken zo in de knoop dat ze suïcide plegen - volgens hem komt dat relatief vaak voor.

Enige hoop is er wel, vindt ook Brons. Het zicht op problematische gokkers kan verbeteren. Zo moeten alle gokaanbieders controleren of spelers staan geregistreerd in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen - daar komen bijvoorbeeld mensen in die gokverslaafd zijn geraakt en niet meer mogen spelen. Brons: „Alle legale aanbieders moeten spelers goed in de gaten houden. Dat zou kunnen helpen, want op de illegale markt heb je helemaal geen zicht.”